

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . . . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Pünkösöd.

Ne véljétek, hogy felbontani jöttem a törvényt, vagy a prófétákat, nem jöttem felbontani, hanem teljesíteni." Máté. ev. 5. 17.

A keresztény világ a mai napon pünkösöd ünnepét üli a szentlélek eljövételének emlékére. Pünkösöd ünnepe a husvét utáni ötvenedik napra esik, nevét ezen szótól: Pentecostes (50) származtatja.

A szentlélek eljött akkor, amikor és amint azt Jézus, az emberfia elküldeni megígérte az ő tanítványainak, az apostoloknak. Az apostolok így meggyőződve az egy igaz Isten létezéséről s az ő szeretett fiának, Jézusnak isteni voltáról, a főle eredett tanokat, — melyek az evangéliumban vannak felsorolva, — hirdették szeltében, hosszában a földön.

Hogy miként maradtak meg az emberek között s hogy miként vannak ezen isteni crejü üdvözítő tanok manapság, miként vannak valóságukból kiforgatva, elferdítve a társadalom különféle rétegeiben; annak akarunk általánosságban néhány sort a szentlélek eljövetele alkalmából — szentelni.

A mi társadalmi életünk sohasem volt betegbb mint most, sohasem voltak tagjai silányabbak, jelemben, felfogásban és ítélkezésben gyengébbek, gyatrábbak mint ma.

Kevesen vannak kik feltétlenül megmaradnak a becsület, a tisztesség útján és sokan vannak, kik már kenyér keresetük módja folytán is kénytelenek a tisztesség útjáról letérni. Szóval sok közöttünk a bűnös ember. S mégis mit tapasztalunk a bűnös emberekkel tele rakott társadalmon?

Nincs nálánál szigorubb erkölcsbiró. — Ha

valakinek büne napfényre kerül, hogy örül, vihog a kárörvendő társadalom, hogy siet elítélni ez az ezer- és ezerfejtű szörnyeteg és segíti kézzel-lábbal teljesen agyonütni a szerencsétlent, kinek még a családjától, atyafiától, rokonaitól is megvonja kenyerét elvonja a becsülést, ujjal mutat rá és szerencsétlenné tesz, elzúllásra kerget egyért nyolcz-tíz embert.

S aztán, ha az az ember bűnhődését kiállotta, mint kerülik őt az emberek, nem adnak neki munkát, tisztességes megélhetést, csak egy meszszirol juttatják kifejezésre — megvetésüket.

S ha egyik-másik felebarát ártatlanul kerül is ki a vád alól, azért hiába mentette fel a törvény, mert a fölmentettet is elítéli a társadalom, lenyakazza, hóhérral elküldi a gyanúsítást, mely arra a szegény emberre úgy tapad, mint a piócza. S ha ez az ember munkát és kenyeret merne kérni, hát még talán alamizsnát sem adnának neki, hanem az ajtót, azt hamarabb megmutatják.

Mily szarkasztikus kiforgatása ez Isten tanainak. Hiszen Isten nem csak hogy megbocsájtott a bűnösnek, hanem a megtértet keblére ölelte.

Van a magyar igazságszolgáltatásnak egy gyönyörű elve, mely azt tartja: jobb száz bűnöst felmenteni, mint egy ártatlan elítélni. A magyar társadalom azonban más elvet vall s azt gondolja: jobb egy bűnöst futni engedni, mint száz ártatlannak megkegyelmezni.

S így is cselekszik. Akinek a neve a törvénykezési rovatba kerül, aki gyanu alá esik, akit váddal illetnek, az a társadalom előtt nemcsak elítélt lesz, hanem meg is hal számunkra. S ha a vádlott öngyilkosságba nem kergeti magát, hát, élő halottá deklarálják embertársai.

S ha meggondoljuk, hogy az a társadalom, mely ily szigoru erkölcsbiró tud lenni, milyen beteg, jelemben milyen gyöngye és összességében mi-

lyen vegyes! Kalandor emberek, — kikről nem tudja senki honnan jöttek miből élnek, — vannak a felszínen s uralkodnak a helyzetben, mihelyt azok tudnak nagyzni, urias módon viselkedni s nagy lábon élni. Mert a szegénységet bűnnek tartjuk s tulajdonképpen nagy erkölcsbiráskodásunk közepette is szeretünk szemet hunyni a bűn előtt, ha gazdag ember követte el. Tudjuk hogy az a miliomos nem tisztességes uton alapította meg vagyonát, vagy talán uzsorából s csalás útján szerezte azt, de ma milliói vannak s ez elég, hogy görnyedezzünk előtte s vállainkon oszloppá emeljük. Sok embert meg nem azért ítélünk el, mert bűnt követett el, hanem hogy ügyetlensége miatt a büne kitudódott s ezért kell bűnhődnie.

A szegény bűnösök hiába akarnak megbűnhődve a jó útra térni; a gazemberekkel teli társadalom nem veszi fel őket magába s teli torokkal kiáltja feléjük: nincs kegyelem, nincs bűnbocsánat, nincs föltámadás.

Szomorú viszonyok, szomorú helyzet elrémítő állapotok és dermesztő kilátás ez a második ezredév hajnalán . . . Hát így akarjuk a második ezredév biztos alapjait lerakni? . . . Hiu ábránd, üres képzelődés . . .

Azt a nemzetet, melynek társadalma nem erős nem egységes, amely beteg a gondolkozásában, jelemben s amely a tagjaival szemben nem ismer irgalmat, hanem örül, ha az ártatlan bűnössé teheti s a bűnöst feláldozhatja, — azt a nemzetet megöli elpusztítja maga az idő. Mert „minden ország támasza és alapja a tisztá erkölcs. Ez ha megvész, Róma ledől, rabigába görnyed.”

A történelem ugyan azt tanúsítja, hogy a mi nemzetünk a legszivósabbak egyike. De itt a szivósság nem használ. Szivósak lehetünk s vagyunk rossz szokásainkban is. — Az enyészetre ám még sem lehetünk megérve. A társadalmat tehát

SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCAJAJA.

Megszegett eskü.

A sötétülő szobában csendesen egymáshoz simulva ülnek a boldog szerelmesek. A komor ónémet butorokkal telelakott szoba egy templom hajójához hasonlít, legalább úgy találja a leány e perczben, mikor édes eskük hangzanak imádoztja és imádoja ajkáról.

— Szeretlek, szeretlek esküszöm a jó Istenre, ki veled összehozott, hogy szeretlek s nem hagyjak el a sírig. Enyém lész és én senki másé.

— Oh istenem, milyen boldog is vagyok! susogja önkéntelenül a leány s még jobban odasimult a férfitü kebeléhez.

S míg szöke fürtös fejét ott pihenteti, gondolatai elszállnak, visszaszállnak a múltba, s maga előtt látja Gézát, ki akkor még nem volt hozzá olyan jó, olyan szelíd, és a ki akkor még nem is szerette őt.

S a kis leány mind görcsösebben szorítja magához a fiatal embert, mintha féltne, hogy az egyszerre eltűnik mellőle. S félelmét szavakba is önti.

— Oh, ha mindez csak álom lenne!

— Ella, való ez, édes, legédesebb való.

— Milyen nehéz is e valót elhinnem. Hogy is ne! mikor olyan csunya, rideg s szivettépő volt reám nézve

csak egy év előtt is a való, mely most tehetetlenül szép.

— Már megint a multa gondolsz?

— Ne haragudjék érte Géza, de sokszor eszembe jut az a báli jelenet. Eszembe jut, mikor párnám közé bújok s noha fáradtnak érzem magam, nem hagy álmodni s eszembe jut ilyenkor, mikor karjai között vagyok s nem enged hinni. . . .

— De Ella!

— Hogy is történt. Ott álltam a terem közepén néztem Vilmát, ki gyönyörűen lejtett Lehotzky hadnagygyal. Ön is mellettem állt s nézte . . . nézte, mert őt perczekkel előbb Ön kérte fel s kosarat kapott . . . Én már akkor is szerettem magát s nagyon sajnáltam hogy Vilma, oly kegye len önhöz. Oda fordultam önhöz s vigasztalni igyekeztem, nagyon bárgyú lehetett az én naiv szívem vigasztalása, mert magát haragra lobbantotta. Azzal akartam, én bohó, vigasztalni, hogy megmondtam, miszerint ne számíton Vilmára, mert az nem szereti Önt: És ön akkor . . . akkor azt mondta sértően és daczosan: Én pedig magát nem tudnám szeretni, Ella kisasszony, soha! . . .

— Bolond voltam akkor, Ellácskám édes, mert hisz látod, hogy szeretlek, milyen végtelenül szeretlek és esküszöm, hogy örökké szeretlek . . . nem hagyjak el soha . . .

Egészen setét lett a szoba s nem lehetett megkülönböztetni a tárgyakat. És Ella egyszerre világosnak találta, gyertyák százai égtek, oltárt látott maga

előtt s ő maga ott térdelt Gézájával a pap előtt . . . Pedig csak a lámpát hozta be a cseléd.

Hét hó mult el azóta, s Ellát egyedül találjuk a komor szobában. Nem látja már templomhoz hasonlóan a négy falat, inkább találja kriptához hasonlóan. De a kriptában halottak vannak, s az ő szíve el, vérzik s fáj.

Könnyeivel fűrésztli a pamlagot, hol néhány hét előtt még együtt ültek . . . és ő . . . kit most, mint esküszegőt nem csak gyűlölnie, de megvetnie kell Nem az fáj neki, hogy boldogtalanná tette, mert hisz az volt, ő mikor még nem szerette, hát csak újra az lett, mikor már nem szereti, de gyalázatosságot lát az esküszegésben s ez fáj ez őli olyan nagyon.

A földön széjjel tépett papírdarabok hevernek. Szegény leány nagy bajjal össze rakja újra s zokogva olvassa újra meg újra;

„Mélyen tisztelt Ella kisasszony!

Nem voltam méltó szerelmére. Sokaig késtem és haboztam, hogy önnel ezt bevalljam. Vagyok, voltam s maradok a régi, könnyelmű fiú, ki nem tudja fel fogni az élet komoly oldalát s nem tudja megbecsülni az igaz szerelem értékét. Esküszegő leszek ugyan de inkább leszek jellemtelen ön előtt, mintsem főnkre tegyem önt, kit legalább is tisztetek. Ezért kérem feledjen el s írton ki szívéből.

Spányi Géza.

— Megcsalt, itt hagyott! zokogja a leány s könny-

reformálni kell. Születnie kell egy magyar Megváltónak, ki a szentlélek eljövételét kieszközölje. Szükségünk volna egy magyar Salomra, vagy egy új Széchenyre, aki fátylát gyújtson a sötétségben tévelygő társadalomnak.

HIREK.

Boldog ünnepeket kívánunk lapunk tisztelt előfizetőinek és munkatársainknak.

— **Jubileum.** Beliczey István vármegyénk volt főispánja gazdasági egyesületi, elnökségének 25 éves jubileumát Csabán f. hó 7-én fogja megtartani, melyen a szarvasi mezőgazdasági egyesület Kondoros község és Szarvas város előjárósága képviselve lesz.

— **Kereskedők figyelmébe.** A Szarvasi Takarékpénztár igazgatóságának sikerült a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségénél kieszközölni, hogy előforduló esetekben az elszállításoknál szükséges hivatalos mérlegelés ezután a raktárakban fog eszközöltetni. Ezzel egy eddigi nagy hány lett orvosolva és az áruraktárak igazi kereskedelmi forgalmi képessége jóformán ezzel meg van adva, mert a kedvezményt, mely ebben nyilvánul, nem minden hasonló vállalat nyerhette meg, sőt Budapesten, a közraktár és elváltoroknál levő vasúti kirendeltség összes évi költségeit a közraktárakat kezelő leszámítoló-banknak kell egészben fizetni.

— **Genfurák.** A szarvasi év. főgymnasiumban az ezen iskolai évi szigorlatok folyó hó 8-án kedden veszik kezdetüket. Az évfáradó vizsga pedig f. hó 16-án fog megtartani.

— **Műkedvelői előadás.** A múlt hó 30-án műkedvelők által előadott „Szökőtt Katona“ közkívánatra meg ismételtetett. Erről értesülvén, az első előadás bírálatát ezuttal elhalasztjuk és a második előadással összehasonlítva, együtt fogjuk elbíralni.

— **Örvendetes határozat.** Békésvármegye mostani közgyűlése elrendelte a szarvasi vasúti indóházhoz vezető kövtnak folytatólagos kiépítését a termény és áruraktárak felé, az órházig. Ezen igen fontos határozatért hála illeti a törvényhatóságot és különösen köszönet és elismerés az államépítészeti hivatal főnökét Havriár Lajos főmérnököt. Most már csak az volna kívánatos, ha a folytatólagos kikövezés még az idén megtörténne.

— **Az Országgyűlési képviselő választók névjegyzékének összeállítása** a központi igazoló választmány által most van folyamatba téve. — A lajstrom közszemlére tételének ideje még elhatározva. Nincs a közszemlére leendő kitélt annak idején közölni fogjuk.

— **Dalokköri szavallati, és zenészi estély.** Az év. főgymnasium dalköre folyó hó 15-én este a főgymnasium dísztermében beléptidj mellett estélyt rendez, melynek műsora 7 pontból áll. Felhívjuk rá a közönség figyelmét.

— **Tűz.** A második tizedben f. hó 4-én Bankó János 969. számú háza meg nem állapíthatott okból kigyuladt s nád fedele teljesen leégett. A ház tűz eset ellen biztosítva nem volt.

ben uszó szemei előtt újra megelevenedik a régi kép a bálí jelenet.

— Tudhattam volna! Minek is hittem neki . . .

* * *
Pedig Géza jobban szerette Ellát s jobban szereti mint valaha. Ő is kriptának látja a maga szobáját, melynek pamlagain bundák, vankosok s pokróczok között ül kimerülten, betegben. Előtte kis asztalán orvosok és köpő-csésze . . . Beteg szegény fiu, nagyon beteg, gyógyíthatatlan. Nem csak a szíve, de a melle . . . tüdeje is beteg s csak azért fáj a szíve is olyan nagyon.

Hadgyakorlaton hűtötte meg magát. A menekülő ellenséget kellett üldözni s futó lépésben mentek kilométereken át. Mikor megálltak, egy öreg asszonyt láttott maga előtt, ki a katonáknak citromos vijet és hűsítőket árult. A főhadnagy megrémült a boszorkány szúró pillantásától, önkéntelenül összerzszent, de aztán mégis odalépett hozzá s megivott egy pohár hűsítőt.

Ez tette mellbetegé. Sokáig feküdt élettel és hallással küzdve. De megmaradt az életnek, csak hogy beteg tüdővel, korhadó mellel.

Igy nősiljón-e, így vegye el ezt a szép leányt? Nem! inkább lesz jellemtelen, gyalázatos ember Ella szemében.

Ezért írta meg azt a levelet. Így szegte meg esküjét . . .

— **Ügyvéd.** Dr. Glasner Adolf városunk születte, Glasner Ármán orvos fia, mint értesülünk, az ügyvédi vizsgát kitüntetéssel tette le s ügyvédi irodáját városunkban nyitja meg.

— **Hangverseny.** A szarvasi férfi dalkar 1897 évi június hó 7-én az Árpád szálló dísztermében, saját pénztára javára hangversenyt rendez. A műsor a következő: 1. A dal, Bor és szerelem, előadja mindkettőt a dalkar. 2. Grande Walse brillante Schulhoff-tól, zongorán 4 kézzel előadja Horváth Anna k. a. és Adám Rezső ur. 3. Olaszsaláta Suppétól. Magántenor, karkísérettel. Énekli Liska Mihály ur, kíséri a dalkar. 4. Abránd. Faust-ból. Ketterer és Durandtól. Zongorán és Harmoniumon előadják Borsics Mariska k. a. és Adám Rezső ur. 5. A vihar. Dürner-től. Énekli a dalkar. Ezt követi: A varázshedgöd. Operette I. felvonásban írta Chevalet. Fordította Adám R. Zenéjét szerző J. Offenbach. Személyei: Márton apó Molnár János ur. Bócsi keresztánnya Józsa Jolán k. a. Peter paraszt fiu Liska Mihály ur. Történik Normandiában. Végül: Dalárinduló. Zenekísérettel énekli a dalkar. A műsor változatos, sokat ígérő, mely a nagyérdemű közönséget vonzhatja. Ez lesz egyike a legváltozatosabb hangversenyeknek, melyet Szarvas város közönsége itt látott. Mi a magunk részéről szívesen támogatjuk minden tekintetben a szarvasi dalkar hangversenyét, mert e dalkar már számtalanszor beigazolta életképességét s azt hogy minden mulatsága a közönség szórakoztatását célozza és el is éri. — Miért is a dalkar ezen hangversenyére felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Uj póstabélyegek.** 1898. január elsejével új póstabélyegek kerülnek forgalomba. A bélyegek rajzán már dolgoznak az államnyomdában. A bélyegek nagyságán változás nem történik, de a rajz tetszetősebb lesz mint a mostaniakon.

— **Közégi orvos választás.** Orosháza község első orvosi állása lemondás folytán megüresedvén, annak betöltésére pályázat hirdettetett, mely szerint az állás június hó 30-án fog betöltetni.

— **Kenderáztaó.** Régióta vajdúdik már egy kenderáztaó létesítésnek kérdése. Szarvas város előjárósága egy műszakilag tervezett kenderáztaó felállítást áról, a költségek aránytalan nagy volta miatt lemondott. A kenderáztaókat tehát ezután is ott és úgy történik, ahol és amint eddig; tudn ilik a bikazugyi holt köös-kanyarban. Miután azonban a Kenderáztaó a holt Körös vizét megfertőzteti s miután az így megfertőztetett viz Szarvas városa alá is elhat, a városunk alatti holt Körös rész vize megfertőztetésének megakadályozásáról gondoskodni kellett. S erről gondoskodva is lett az által, hogy a kenderáztaóra használt holt Körös-rész két záró gáttal lesz ellátva. Ez az intézkedés, gazdálkodási célokat szem előtt tartva, meg is felelné a mondott célnak, amde nagyon kétséges, hogy az ármentesítő társulat szakasziszfogatósága, az engedélyezési tárgyalások során bele egyezik-e a tervbe vett ilyen záró gátak emelésébe, különösen az esetben nem lehetne bele, ha a két záró gátra megfelelő nyílású, zsilipszerű kaput nem alkalmaznak. — Az ilyen záró gátak emelése, a holt Körös meder beiszapolására vezet, különösen a tervbe vett helyen, hol már amugy is csekély mélységű. Már pedig a medernek az eliszapolás ellen való megvédése az ármentesítő társulat egyik fontos teendője közé tartozik; mert, mint belvizeztartomány már most sem felel meg rendeltetését céljának, melyet részben az eddigi beiszapolás is okozott.

— **Kossuth és Széchenyi arczképének** megfestését vármegyénk közgyűlése már régebben elhatározta. A legutóbb tartott várn egye, gyűlésen most határozatba a festő megválasztása, kire a festmények elkészítése bízatik. E szerint a két kép megfestése Jautyik festő művészre bízott, egyenként 600 fnt díjazás mellett.

— **Mire jó az uj kapu és kerítés.** A szerelmek találatkonyságáról sok mindenfélét lehet hallani. Találatkonysabbak mint egy amerikai benszüllőt. A gondoskodó, de éber anyák árgus szemeinek mindenre kiterjedő figyelmét a szerelmek a legfurfangosabb, legfikusabb módon kerítették ki ez ideig, és fogják kikerülni ezutánra is. Nem szokatlan az a mód, mely a napokban a Beliczey úr során egy nem rég készült s az e czélra türelmet tanusított uj deszka kapun vehető tudomásul s amely által a szerelemek egymás iránti vonalmukat értésül adják. A jelzett kapun ezenával ez áll: „T. . . E. szereti K. B.-t. Kis leányos naivitás! De erdeti! Egy kerítésen pedig ott fehérelt a rendez-vousra hívó kréta nyoma: „Holnap 5 órakor“. Mi lett ez ügyek további folyása nem tudhatjuk, mert hiszen azt kiudni a legügyesebb rendőri fogással is kideríteni, a lehetlenegek közé tartozik.

— **A vármegyei útdó** kivetési lajstromok a folyó hó 1-től kezdve 15-ikéig közszemlére vannak kitéve, mely idő alatt az adózó közönség által meg-

tekinthető. Az utadó helytelen kivetése ellen a közzététel lejártának idejétől, vagyis június 15-ikétől számitandó 8 napon belül a felebbezések okvetlen beadandók, mert ezen határidőn túl felebbezés el nem fogadtatik.

— **Vízarádás.** Az országos magyar kir. vízépítészeti és talajjavító hivatal vízrajzi osztálya által a folyó hó 2-iki vizállások és csapadékról kiadott átnézeti térkép szerint, a Körösök eredetén 20 milliméteres eső esett. Ezen nagy esőzés a 2 hó óta amugy is magas vizállással bíró Körösöket annyira fogja meg árasztani, hogy a társulat igazgatósága már ezen nap megtett minden előintézkedést a 3—4 nap múlva hozzánk leérkező áradás elleni védelemre. A Hármas-Körös, mely határunkon vonul keresztül, ezen levonuló nagyobb árhullám által 7-20—7-50 mtr. magas vizállást érhet el. Az eddig észlelt legmagasabb vizállás 1895-ben volt, mely 8-19 méter magasságot ért el Adria teuger színe felett.

— **Uj vendéglő és kávéház Pam József vendéglős** enapon Fisbein-féle házban levő „Petőfihez“ czimzett vendéglőjét megnyitja. Pam József vendéglőst úgy isméri a közönség, mint aki mindig csak oda törekedt, hogy a közönség igényeit minden tekintetben kielégítse s hogy egy jó étkezés valamint kitünő italok kiszolgálása által a közönség elismerését kiérdemelje. — Nála minden időben a legjobb ételek, jégbe hűtött finom italok, kitünő kávé kapható. Ajánljuk őt a nagyérdemű közönség figyelmébe.

— **Nemesszivü tanúgybarát.** Pásztor János városunk születte s a kolozsvári színház titkára és neje Dombi Maud ez idén is, épen ugy, mint tavaly, 5 frot adtak át Molnár János helybeli tanítónak azon óhajuk kifejezése mellett hogy évfáradó vizsgáján oly öt növendék között osztassék el, akik a magyar nyelv elsajátításában legjobb előmenetelt tanusítottak. A nemes tett nem szorul dicséretre.

— **Juniális világpóstával.** A szarvasi iparos ifjuság önképző köre által f. évi június hó 13-án a városi sétányon, saját pénztára javára zártkörű Juniális rendez, világpóstával egybekötte. A szarvasi iparos ifjuság önképző köre nagyon helyesen cselekszik, midőn minden mulatsága alkalmával újabb—újabb programmal lép elő, mindig jó, ha valami új és így vonzóbb részt sző bele táncmulatságába, mert manapság mindennek változatosnak kell lenni. Reméljük hogy egy az anyagi, mint az erkölcsi siker nem marad el.

— **Nyugtázás.** A múlt hó 28-án felolyt főgymnasiumi majálison a következő hölgyek és urak a kisebb nagyobb adományalkkal. Pénzbeliek adakoztak: Özv. Benzur Jánosné és Özv. Bikay Dánielne urnők. Természetben adakoztak tejet, vaját, tojást, szódát stb. Bugyis Andorné, Dérczy Peterne, Havriár Gyuláné Havriár Dánielne, Haraszty Oszkárne, Poál Gaborné, Özv. Poniczky Györgyne, Pnyiczky Sámuelne és Özv. Szenes Elekne urnők, valamint Balla Sándor, Réthi Sándor, Arnstein J., Perezel és Kmetz urak. Fogadják nevezett hölgyek és urak a rendezőségnek hálás köszönetét. El nem mulaszthatja továbbá a rendezőség, hogy e helyen, kitünő is kifejezést ne adjon legmélegebb köszönetének Schreier fogyasztási beröl úr iránt, ki a tetemes összeg daczára maga ajánlotta fel az összes hús és sörfogyasztási díjnak elengedését. Szarvas, 1897. jun. 4-én. Udvardy Sándor m. elnök.

— **Az aratok sztrájkja.** — Az orosházi és vásárhelyi munkás nép sztrájkja—mozgalmát a hatóság a legéberebb figyelemmel kíséri. Ámbár még nem bizonyos, hogy a munkások kimerik-e mondani a sztrájkot, mindannak daczára a fenyegetett vidéket folyton nyilvántartatja a hatóság; behatárol is erik azon munkások számát, kik a sztrájk mozgalomban részt vesznek és így nem lehetne rájuk, mint munkaerőre az aratási idő elérkeztekor számítani. Miért is a honvédelmi és közös hadügy miniszterium az esetleg sztrájkoló munkások helyettesítéséről ugy gondoskodott, hogy összeíratta azon magyar illetőségű, tényleges katonai szolgálatban levő s a mezei munkához értő katonákat, kiket a sztrájk kitérése esetén azonnal rendelkezésére bocsájtják mindazoknak, kiknek arra szükségük van. — Ez bennünket annyiban érdekelt, mert városunkra is rá fogták, hogy az itteni munkás osztály csatlakozni fog a sztrájkhoz. Ez azonban téves ráfogás mert nálunk semmi nemű mozgalom nem észlelhető s így teljesen nyugodt lehet a gazda közönség, mert még ha lenne is, a munkás hiányt módjában van pótolni.

— **Sertésvesz.** Kondoros községben a sertésvesz kiűtött, a hatóság a zár alá helyezést elrendelte.

— **Hegyközség.** A Maczóéri szőlő tulajdonosok hegyközségge alakultak. Ezen hegyközség szélja és rendeltetése az okszerű szőlő művelést előmozdítani s a filloxera, peronospora és más csapásokkal szemben a szőlő telepeket, amennyire lehetséges megvédelmezni. — Az összeállított alapszab ly jóváhagyás czéljából az illetékes hatósághoz már be is terjesztetett.

— **Az Olcsó Könyvtár új sorozata.** A Gyulai Pál szerkeztette kitünő vállalat új, olcsó folyamából, ismét néhány értékes kötet látott világot. A 321—22. szám. Kochanovszkyné, a kitünő orosz elbeszélőnek egy poétikus, bájos elbeszélését foglalja magában, melye

Szeretett címmel Timkó Iván jól fordította magyarra. A 323—25. szám Poole János klasszikus vigjátékát, a Pry Pál-t közli melynek mesteri fordítása még a boldogult Csiky Gergely munkája: e kotnyeles angol története olvasva is pompásan mulattat. A 326. szám Andersen örökszép regéinek egy nagyoknak és kicsinyeknek egyaránt élvezhető kötete: Képeskönyv képek nélkül. A további öt szám a magyar drámairodalom két sokat említett irodalomtörténeti nevezetességű terméke; a 327—29. szám ugyanis Gombos Imre romantikus szomorujátékát, az esküvőt nyújtja, míg a 329—31. szám Szentjóni Szabó László eredeti és sok tekintetben ma is értékes Mátyás királyát. Pulszky Ferencz becses történelmi essayje a Martinovics és társai (332. szám) szépen és alaposan megírt voltával kitűnően szolgálja az irodalmi oktatásnál segédkönyvvül minden rendű ifjúságunknak. A 337—338. számok Forster-Arnold Florenz tollából egyetlen teljes életrajzát közlik Deák Ferencznek az angol történetírás mélyreható, széles látókörű szellemével hatolva be a nagy államférfiu alkotásaiba. Végül a 338—40. szám Bessenyei Györgynek pompás és bizony ma is akármelyik színpadunkon elkelhető vigjátékát, a Philosophust közli, melyhez Gyulai irt tájékoztató és a szerző irodalomtörténeti érdemeit méltató bevezetőt. Ha még megemlítjük, hogy az új sorozat egy-egy száma 10 kr., szívesen ajánljuk a pártolásra érdemes vállalatot.

— **Röntgen-féle sugarakkal**, lehet csak a Scharf-féle gyémántutánzatokat a valódi gyémántoktól megkülönböztetni. A milléniumi ünepélyeken sok ósregi családi ékszer Scharf-féle utánzatban képviselve, mert a legművészebb aranyfogalású ékszer is tökéletesen pótolható Scharf-féle utánzatban. Scharf világhírű gyémánt utánzatainak gyakran Budapesten Andrassy-uton 37. sz. alatt van. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Idők jele.** Egyik legmegbízhatóbb forrásunkból kapjuk ma, az utóbbi években szépen fejlődött gazdasági gépiparunk sajnálatos hanyatlását tanúsító azon értesítést, hogy hazánkban legrégebb és legtekintélyesebb vállalatainak egyike: a Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r. t. Budapesten, a gazdasági gépek és eszközök gyártását ezentúl jóval szűkebb keretre szorítja, a mennyiben ezen gépek és eszközök nagyobb részének további készítésével felhagy és a raktáraiban felhalmozott nagy mennyiségű ilyenmű gépek és eszközöknek, minden elfogadható árban való elárusítását, úgy egyenként, mint csoportokban határozta el. Mint a helyzet ösmerő bátran regisztrálhatjuk, hogy ezen derék vállalatnak eme részletes visszavonulása a gazdasági gépszakmától, tisztán csak a téren dugó, áldatlan versenyben nyeri magyarázatát, mely szükségessé tette volna azt, hogy országszerte kitűnőnek elismert gyártmányainak minőségét, a mélyen leszorított árakkal hozza összhangzatba. A társulat, melynek készítményei a legutóbbi millenaris kiállításon is méltó feltűnést keltettek és a legnagyobb kitüntetést a diszoklevelet nyertek el, semhogya az üzletvezetés régi, dicséretes tradíciójától eltérjen, miután meggyőződött arról, hogy jó árut, a mi piaci árak mellett, csak veszteséggel hozhatna forgalomba, inkább lemondott a további versenyről, élénk sajnálatára a hazai gazdaközönségnek, mely bizonyára lájdalmasan fogja nélkülözni ezen jeles megbízható cég, szolid gyártmányait és nagy kárára gazdasági gépiparunknak melyben egyelőre pótolhatatlan hézagot hagy maga után. Hallomás szerint, a társulat ezentúl fokozott tevékenységgel fog a már eddig is virágzó többi osztályainak, mint: hid-, gép- és waggon építészeti, vas-, horgany- és ércöntőde, épületlakatos-ág, vasszerkezetek stb. minél nagyobb mérvben való fejlesztésére törekedni.

— **Budapesti gabonatósde.** (R. ich Jenő és társa heti jelentése.) Az időjárás e héten is nagyon kedvezőtlen volt. A vetések állása felől az ország minden részéből szaporodtak a panaszok. A lütföldi piacok üzletmenete csöndes, az árak alig változtak. Nálunk kissé szilárd az üzlet, a forgalom azonban gyenge.

Árjegyzések.

Buza,	8:20—8:50
Árpa,	4:50—4:70
Tengeri,	3:50—3:60
Rozs,	6:30—6:45
Zab,	5:70—6:20

Népmozgalmi adatok.

Születések: A lefolyt hét folyamán született 25 gyermek az év elejétől ez ideig 403.
Eljegyzés e hét folyamán nem történt.
Házasságok. Egybekelt e hét folyamán Kasik János, Zahorecz Judittal, Ökrös Sándor Varga Viktorral, Arnóczky Andras Szucha Judittal, Heckl Péter Brachna Emiliával, Szrnka Pal Hranycoc Zsuzsannával.
Halálozások. A lefolyt hét alatt elhalt 18 ember; az év elejétől mai napig összesen 253.

CSARNOK.

A „Gizella-dalok“-ból.

Tánczközben.

Bohó valék és dőre képzelettel!

Hívém: kegyed szeretni fog,

Hogy lesz idő, midőn szerelmes szíve

Az én keblem felett dobog.

Csak hittem azt, hogy fog szeretni engem . . .

Most már tudom, hogy álmodám!

Stemil vagyok, ki minden jóba' bizik,

De tenni nem mer s áll tunyán.

S míg nézem Önt szép álmokkal szivemben,

A tánczot járja — mással Ön:

A szivem kezd sajogni és szemembe

Felszökik hirtelen a könny!

Sejtelelem.

Én nem tudom, mi bánt, de érzem,

Hogy fáj a szivem, fáj nagyon . . .

Miként derűs tájakra felhő,

Ugy száll lelkekre fájdalom.

Verőfényes tavaszi nap van,

Virág nyílik, madár dalol,

A lelkemben hideg, borongó,

Szivet-dermesztő ősz honol.

A lelkem telve sejtelemmel:

Jövöm egére felleg ül,

S bár szivem megszakkad a vágytól,

Az többé már ki nem derül!

Valahányszor . . .

Valahányszor a szememet rád vetem,

Szerelemtől dagad szivem, keblém;

Nem tudom, mi tetszik nékem terajtad,

Csak azt tudom: szeretlek,

Soha el nem feledlek,

Csak azt tudom, meg is halnék miattad!)*

R. F.

*) A „Megkérdeztem egy kis lánytól a lóten“ dallamára.

Bölcsesség.

Olvastam a bölcsök könyvét,

Ismerem a könyvek bölcsét;

Bolond bölcsök, bölcs bolondok,

Nalatom én többet mondok!

Mit sem ér a bölcseségték,

Ahhoz viz én jobban értek;

Legbölcsőbb az, a ki szeret, —

Minden tudás szivből ered!

Bolond bölcsök, bölcs bolondok,

Értsétek meg, amit mondok!

Bölcsesség csak szivben támad,

Kövessétek a példámat!

C. M.

Szerkesztői üzenetek.

R. F. urnak helyben. — Beküldött verseit mai számunkban közöljük, ha bár azok teljesen nem ütök is meg azon mértéket, mely a közlésre méltóvá tenné. Hogy közöltük: vegye azt Ön buzdításul a jövőre.

GEDŐ SIMON urnak Budapest. Kaptunk öntől egy levelet, melyben arról panaszkodik, hogy az általunk legutóbbi számunkban „Novellistájai“ telve vannak sajto hibákkal. Az értelmét megzavaró sajtóhiba nincs benne. Amit Ön sajtóhibának vesz; a megváltoztatást, azt magunk tettük, mert az Ön által beküldött irat telve van sajtó hibákkal, ki hagyásokkal s mi csak azt hoztuk helyre. — Ime egy mutatványul: „melyekről egy vidám lélek derűje nevelte művészi értékűl és“ stb.

K. J. urnak helyben. A napokban Öntől a következő levelet kaptuk:

Tekintetes szerkesztő úr!

Itt küldöm néhány sikerült s igazi költői magaslaton álló versömet. Most egyszerre csak ennyit küldök a tekintetes kiadó-szerkesztőségnek Abban a reményben vagyok, hogy nagyon megtetszik nekik örülni, mert ezek a verseim legkitűnőbbjei és legszebbjei közé tartoznak. Legyen szives tehát közölni becses lapjában, én megígérem, hogy minden héten küldhetek be egy pár verset, vagy amennyit tetszik, mert egész fizetek lennének belőle, halom-

számra vannak, annyira meglettem illetve a költői szelentől, hogy minden órában képes vagyok néhányat megköltöni.

Dal a májusról.

Szép és derűs hónap vagy óh május.

Az én szivemben megrezzen a hús.

Repes mint egy fogoly madárka,

Mert nem juthatok be a várba,

Kedves rózsám szivébe,

Azért repes keserébe.

De eljött a május, a várva várt,

S nem derűt hozott, de inkább sárt,

Mert az eső mindig egyre csak szakadt,

S nem mehettem rózsámhoz ezalatt,

S az én szivem henyébe,

Azért repes keserébe.

Más vers . . .

Most kezd viritni a rózsá bimbó,

Piros rózsá, zöld ágon ingó,

De ha piros is a rózsá virága,

De a szivem felsőhajt kinjába,

Mert oly kin a szivem verése,

Mint a lánynak a bolha csipése,

Szivemet a tör szinte szurkálja,

Mint a leány arczát az ember szakála,

Ha gyakran nem borotválja,

S ha rózsája arczához nyomja.

A tör tehát járja szivemet, mint mély bánat,

Mert már régen nem láthattam a kedves babámat.

K. J.

Köszönjük, igen köszönjük szíveségét. De hát azt, hogy midőn beküldött s mint boldongbábát ime itt közölt szörny szüleményeit az Ön rémes agyának, elolvastuk nem tudtuk aban a pillanatban megítélni, hogy vajon örültünk-e verseinek vagy a guta környékezett a dühtől, mely környékezett beuntunket. Mert az ön bieskanyitogató kinrimjei a követ meglágyíthatja s az embert örvöngővé is teheti. Az az érzés fogja el az embert, midőn olvassa, mint a milyen érzést kelt a macskák éjjeli szerelmi találkájuk alkalmával elhangzó concert. Azt ajánljuk tehát, hogy maradjon csak ön meg továbbra is borotvájánál.

Felelős szerkesztő DOLESCH JÓZSEF.
Kiadó lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF.

HIRDETÉSEK

Kedvező feltételek mellett
gyógyszerész gyakornok-
nak felvétetik egy a VI.
vagy VIII-ik osztályt vég-
zett gymnasiumi tanuló
BIELEK ZOLTÁN gyógy-
szertárában B.-Szt.-And-
ráson.

3-2

Iparosok és gazdák figyelmebe

ajánljuk

locomobilfűtéshez

kitűnően alkalmas

salgótarjáni és petrozsényi

darabos, koczka- és dió-szenjűket,

valamint

a k n a s z e n ű n k e t

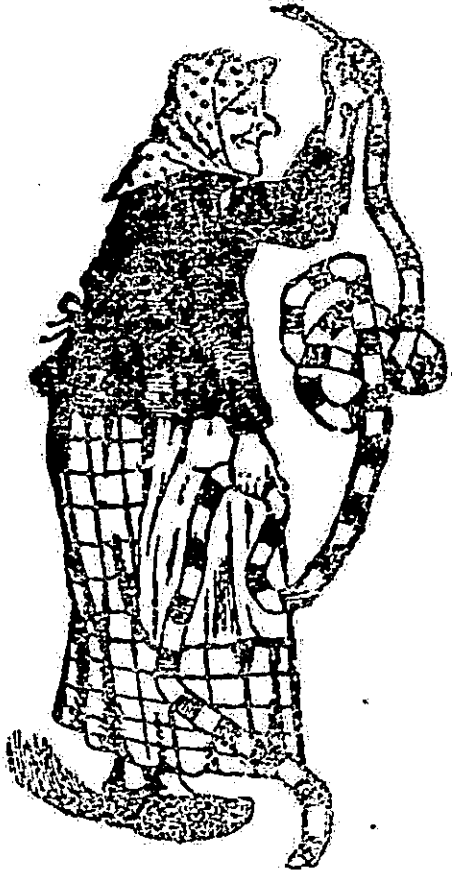
kazánfűtéshez.

Gyors és pontos szállítás.

A salgótarjáni kőszénybánya részvény-
társulat igazgatósága

Budapesten, V., József-tér 14.

Pántlikagilisztában és gyomorhajban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség vigasztalására és segélyére!
Kik galandféregben és gyomorhajban szenvednek!

Pántlikagilisztában fejestől, és gyomorhajban a **páfrány-tokocskák** által, fájdalom nélkül, jótállás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtattik. **Egyedül valódi kapható:**
Schneider József
gyógyszerésznél
Resicán, fő-utca 3.
(Délmagyarország.)

Védjegy.

Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli, gyors és biztos eredményéért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha a pántlikagilisztá-féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** — Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és kültől részére **frt 3.50** postai utánvételt vagy a fenti összegnek előre való beküldésével. **A pántlikagilisztá tünetei a következők:** az arcz halvány-sárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyájkosodás, bevo t nyelv, emésztelhetlenség, étvágytalanság, felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éjen ájulások és szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyaktig, nyálösszegyülemelés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhév, gyakori felbőgés, belgörcs, hengegetés, hullámszerű mozgások, szuró szívó fájdalmak és szurások a belékben, szívdobogás, a vérkeringés rendetlenségei különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a bus-komorságra való hajlam, életunttság és a halál óhajtsa. Továbbá itt minden gyógyszer kapható. **Santaitokocskák** hatásukban felülmúlhatlanok, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férfierőt, lúgyesőfolyásokat, folyásokat nőknél és uraknál befecskendezés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makacs baj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódi kapható:

Schneider J. gyógyszerésznél, Resicán fő-utca 3. (Délmagyarország.)

Millió betegnek segített már ez a szer.

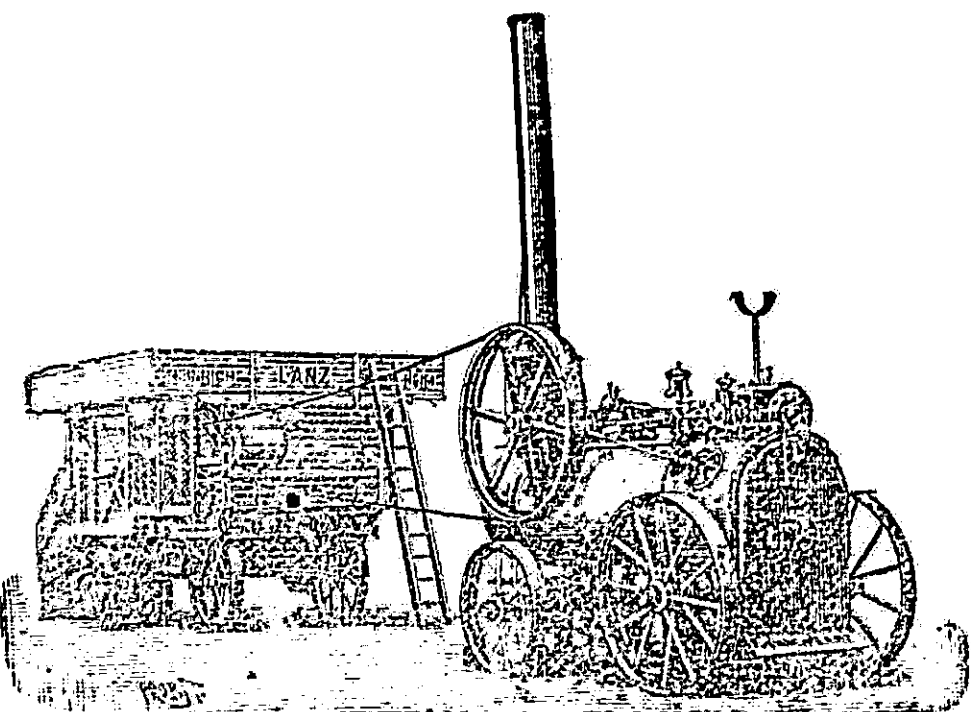
Itt még kapható a legjobb iszákosság (részegség) elleni szer, 1 üveg ára 2 frt, üreg bajnál 4 frt.

5-4

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár, vas és érc-öntöde

Budapest, VI., Váci-körút 59. sz.
Alapított 1866-ban.

Ajánlja saját gyártmányú legkiválóbb kivitelű **szabadalmazott gőzcséplőkészleteit**, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak **legegyszerűbben** megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére.

LANZ HENRIK mannheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár **gőzmozdonyok és cséplőgépekben**; többiak **háromszori légtisztításra** berendezve

Ezen készletek minden eddigi versenyversenyénél az **összes versengő beföld és angol gyártmányokat legmagyarabb kitüntetéssel** legyőzték. Ezek tehát **a világ legjobb gőzcséplőkészletei**

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk.

13-11

WALA JOZSEF
mozaik-és cementárú-gyára
építési anyagok raktára
BUDAPEST, VII, Rottenbiller-utca 13.

Raktárt tart:
Kerám-lapok,
Kehelmi lapok,
Mozaik-lapok mettlechl módra,
Terracotta-árul,
Aszfalt tető-lemez,
Tűzálló féglák,
Kőagyag csövek,
Kéré-7 toidálékok kő-
agyagból stb.

Vállalkozik:
Gránit-terazzo,
Betonirozások,
Medencék,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Jászolok,
Cement-viszlek,
Cement-lapok és
Mozaik-lapokkai kőve-
zések elkészítésére,
Fayence-lapokkai fal-
burkolások stb.

**Magyar raktára a Gartnerai
Portland cement vizálló-
műsz-gyármak.**

**Magyar raktára a Gartnerai
szövet-raktár
(St. Rohngewebe)**

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, mindennemű gazdasági gépekből u. m.:

4, 6 és 8 HP gőzcséplőkészletek, járgányok és járgányos cséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és többvasu ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszálók, szecsavágók, répvágók és zuzók, kukorica morzsolók és csöves tengeri darálók, egy és két járatu őrlőmalmok, olajpréssek stb. stb.

nagymérvű készlet összetorlódását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekt. közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdézősködéésre, mely egyenesen hozzánk címzendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni. Tisztelttel

SCHILLIK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t
Budapest, Külső váczi-ut 29-37.

18-14

Legjobb poloska irtó bolhák, és konyha rovarok ellen is stb.

ZACHERLIN

Hatása csodálatos! Ől biztosan,

mint bármely nemű szer mindenféle rovarokat és azért is az egész világon elismert mint egyedüli a maga nemében, dícsért és igen kerestetik. — Jelei a következők: 1. A lepecsételt üveg. 2. A Zacherlin név.

Kapható helyben:

Réthy Sándor,
Nyácsik Soma utóda,
Kmetz Mihály
urak kereskedésében.

10-6